تازه‌های اقتصاد
سه‌شنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۵ شماره ۴۶

ارزیابی ۱۶ بانک و مؤسسه اعتباری بورسی نشان داد

برترین بانک‌هِای ایران از دریچه «کَملز»

مهم‌ترین معیار برای رتبه‌بندی بانک‌ها در جهان شاخص کَملز (CAMELS) است که برای رتبه‌بندی سرپرستی و نظارت و اطمینان از شرایط ایمنی و سلامت یک بانک تدوین شده است.

اجزای CAMELS شامل کفایت سرمایه (C)، کیفیت دارایی‌ها (A)، توانایی مدیریت (M)، سودآوری (E)، نقدینگی (L) و حساسیت به ریسک بازار (S) است که معمولا موسسات مالی براساس آن رتبه‌بندی می‌شوند.

در این گزارش؛ برای برآورد وضعیت بانک‌ها براساس مؤلفه‌های CAMELS از پنج نسبت مالی شامل کفایت سرمایه، نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام، نسبت بازده حقوق صاحبان سهام، نسبت کفایت سرمایه لایه ۱ و نسبت مالکانه استفاده شده است.

از بین این ۵ نسبت؛ کفایت سرمایه مهم‌ترین نسبت‌های سنجش سلامت عملکرد و ثبات مالی مؤسسه اعتباری و بانک‌هاست. بانک‌ها باید سرمایه کافی برای پوشش ریسک فعالیت‌های خود را داشته باشند، به طوری که اگر بحرانی در بانک و یا اقتصاد پیش آمد بتوانند خود را در برابر بحران‌ها حفظ کنند.

این ۵ نسبت از مهم‌ترین شاخص‌های تحلیل مالی بانک‌ها هستند و برای ارزیابی توان مالی، ریسک، سودآوری و ساختار سرمایه استفاده می‌شوند. وجه مشترک آنها این است که همگی به نوعی وضعیت سرمایه و توان تحمل ریسک یک بنگاه را نشان می‌دهند.

طبق داده‌های جدول از بین ۵ نسبت شاخص کَملز بانک ملت بالاترین رتبه را دریافت کرده است و بالاترین نسبت کفایت سرمایه را از بین بانک های مورد بررسی دارد.

نام بانک	تاریخ انتشار صورت های مالی	رتبه
بانک ملت	۶ ماهه ۱۴۰۴	۱
بانک خاورمیانه	۶ ماهه ۱۴۰۴	۲
بانک اقتصاد نوین	۶ ماهه ۱۴۰۴	۳
بانک سینا	۶ ماهه ۱۴۰۴	۴
بانک گردشگری	۶ ماهه ۱۴۰۴	۵
بانک تجارت	۶ ماهه ۱۴۰۴	۶
بانک پاسارگاد	۶ ماهه ۱۴۰۴	۷
بانک شهر	۶ ماهه ۱۴۰۴	۸
بانک پست	۱۲ ماهه ۱۴۰۴	۹
بانک سامان	۶ ماهه ۱۴۰۴	۱۰
بانک کارآفرین	۶ ماهه ۱۴۰۴	۱۱
بانک پارسیان	۶ ماهه ۱۴۰۴	۱۲
بانک صادرات	۶ ماهه ۱۴۰۴	۱۳
بانک دی	۶ ماهه ۱۴۰۴	۱۴
موسسه ملل	۱۲ ماهه ۱۴۰۳	۱۵
بانک سرمایه	۶ ماهه ۱۴۰۴	۱۶

بعد از بانک ملت، بانک خاورمیانه و بانک اقتصاد نوین در رتبه‌های دوم و سوم قرار گرفته‌اند. در انتهای جدول بانک دی، موسسه ملل و بانک سرمایه قرار دارند. این بانک‌ها با چالش‌هایی نظیر کفایت سرمایه پایین یا منفی و در برخی موارد حقوق صاحبان سهام منفی مواجه هستند.

یادداشت روز

تاب‌آوری اجتماعی و حمایت از کسب‌وکارهای خرد

■ علی رهبر،
رئیس هیئت مدیره موسسه بازارپول وارز

درادبیات بازسازی پساجنگ، تمرکز غالباً بر احیای صنایع بزرگ، پروژه‌های زیرساختی و تثبیت متغیرهای کلان است. اما تجربه کشورهای مختلف نشان می‌دهد که پایداری واقعی یک اقتصاد، نه در این لایه‌های کلان، بلکه در سطح خرد و در بستر شبکه‌های محلی تولید، اشتغال و معیشت شکل می‌گیرد.

کسب‌وکارهای کوچک و متوسط، به عنوان حاملان اصلی اشتغال و پیوندهای اجتماعی، نقش تعیین‌کننده‌ای در حفظ انسجام اقتصادی و اجتماعی دارند. آسیب‌پذیری این بنگاه‌ها در برابر شوک های جنگی، به مراتب بیشتر از بنگاه‌های بزرگ است.

در اقتصاد ایران، سهم بنگاه‌های کوچک و متوسط از کل ساختار بنگاهی به حدود ۹۴ درصد می‌رسد. هرگونه اختلال در نظام پرداخت، زنجیره تأمین یا دسترسی به نقدینگی، می‌تواند به توقف فوری فعالیت اقتصادی در سطح محلی منجر شود.

این بنگاه‌ها، برخلاف شرکت‌های بزرگ، فاقد دسترسی به منابع مالی متنوع یا ذخایر نقدی کافی برای مدیریت شوک‌های کوتاه‌مدت هستند. در نتیجه، کوچک‌ترین وقفه در جریان درآمدی، می تواند به خروج آنها از بازار و از بین رفتن اشتغال منجر شود. این وضعیت، به ویژه در شرایط پساجنگ که نااطمینانی بالا و اختلالات زیرساختی گسترده است، به یک تهدید جدی برای تاب‌آوری اجتماعی تبدیل می شود.

ادامه مطلب را در لینک بخوانید

صدور دسته چک الکترونیکی از چک کاغذی مستقل شد

وام ۴۵۰ میلیون تومانی مسکن برای خانواده‌های دارای فرزند سوم یا بیشتر ابلاغ شد

بانک مرکزی دستورالعمل اجرایی وام قرض الحسنه مسکن محرومین را ابلاغ کرد

در حراج ۱۴۸ مرکز مبادله ایران ۳۹ کیلوگرم شمش طلا به فروش رفت

تازه‌های اقتصاد
سه‌شنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۵ شماره ۴۶

چرا فناوری‌های نوین بانکی در ایران به بلوغ نمی‌رسند؟

زرق‌وبرق «فین‌تک» پشت دیوارهای سنت



در حالی که فین‌تک در جهان به سمت تمرکززدایی و یکپارچگی کامل با زندگی روزمره حرکت می‌کند، این فناوری‌ها در ایران هنوز در لایه‌های سطحی و خدمات اولیه مانند انتقال وجه و پرداخت قبوض درجا می‌زنند. اما واقعیت ماجرا چیست؛ چرا بانکداری نوین در ایران، به‌رغم پتانسیل‌های بالا، هنوز به بلوغ واقعی نرسیده است؟

کارشناسان این حوزه معتقدند، بزرگ‌ترین مانع در مسیر تکامل فین‌تک ایران، بوروکراسی و نگاه سنتی است. چارچوب‌های قانونی موجود نه تنها همگام با فناوری رشد نکرده‌اند، بلکه نیاز به اتخاذ رویکردهای جدید دارند.

"محسن فرغ‌زاده"، مدیر مرکز داده و زیرساخت هلدینگ فناوری اطلاعات بانک شهر، در این خصوص گفت: «بانک مرکزی در حوزه پرداخت‌ها و فناوری اطلاعات بهتر است دست استارتاپ‌ها را باز بگذارد و مقررات و فرآیندها را بهبود بخشد.»

وی در خصوص مشکلات موجود در این خصوص اظهار داشت: «ما در بخش بانکداری باز دارای مشکلاتی هستیم؛ چه در زمینه دسترسی به APIها و چه در بحث تبادل و اشتراک‌گذاری داده‌ها که لازمه اصلی بلوغ فناوری است. رگولاتور باید در این بخش تسهیل‌گری، بیشتری را بازی کند.

همچنین" امید آقاجانی"، مدیرعامل شرکت پردازش هوشمند پارسیان به تضاد عمیق میان نیازهای بازار و برخی چارچوب‌ها اشاره کرد و معتقد است برخی از این شکاف‌ها مانع بلوغ فناوری‌های نوین بانکی کشور است.

این کارشناس حوزه پرداخت تصریح کرد: «همواره گفته‌اند نوآوری آن سوی ترس است؛ فعالان این حوزه که شجاعانه وارد میدان می‌شوند، هم باید خود را با قوانین تطبیق دهند و هم پاسخگوی نیازها و خواسته‌های روز بازار و مشتری باشند.

به باور فعالان این حوزه، توسعه فناوری نوین نیازمند اتصال به شبکه‌های جهانی است.

تحریم‌های بین‌المللی، بانکداری ایران را از دسترسی به لایسنس‌های نرم‌افزاری معتبر و پروتکل‌های ارتباطی جهانی با مشکل مواجه کرده است.

وی با اشاره به فرسودگی لایه‌های زیرین فناوری در بانک‌ها، تشریح می‌کند: «ما با سیستم‌های بانکداری متمرکز (Core Banking) قدیمی و تجهیزاتی روبه‌رو هستیم که سال‌هاست به‌روزرسانی اساسی نشده‌اند. تحریم‌ها مانع ورود تجهیزات پیشرفته شبکه و دیتاسنترها شده و در نتیجه، شرکت‌های ایرانی مجبورند با تکیه بر زیرساخت‌های موجود، بار سنگین تراکنش‌ها را به دوش بکشند که این خود ریسک پایداری سیستم‌ها را بالا می‌برد.»

در همین راستا، آقاجانی ضمن تمجید از تلاش‌های کارشناسان داخلی تصریح کرد: «انصافاً صنف بانکی، پرداخت و فین‌تک ایران با وجود تمام تحریم‌ها، کارشناسان و مدیران بسیار زحمت‌کش و خوش‌فکری دارد که توانسته‌اند خوش بدرخشند؛ اما با این حال، چالش‌های ناشی از تأمین زیرساخت‌ها و عدم دسترسی به تکنولوژی‌های نسل جدید که در اختیار کشور ما قرار نمی‌گیرد، بخش عمده‌ای از فرآیند بلوغ این صنعت را تحت تاثیر منفی قرار داده‌است.»

تأمین منابع کالابرگ نباید از محل پایه پولی باشد



علی سعدوندی، اقتصاددان درباره واگذاری مسئولیت تأمین منابع طرح کالابرگ الکترونیکی به سازمان برنامه و بودجه و خروج بانک مرکزی از فرآیند تأمین مالی این طرح، اظهار کرد: این تصمیم کاملا در مسیر صحیح سیاست‌گذاری اقتصادی قرار دارد؛ زیرا تأمین هزینه‌های حمایتی و یارانه‌ای نباید بر دوش بانک مرکزی قرار گیرد.

وی با تأکید بر اینکه مأموریت اصلی بانک‌های مرکزی در سراسر جهان حفظ ارزش پول ملی و کنترل تورم است، افزود: بانک مرکزی باید بر وظیفه ذاتی خود یعنی صیانت از ثبات پولی و حفظ قدرت خرید مردم متمرکز باشد. استفاده از منابع بانک مرکزی برای جبران کسری بودجه دولت یا تأمین هزینه‌های یارانه‌ای، از جمله یارانه‌های کالابرگی، نه‌تنها با اصول حکمرانی پولی سازگار نیست، بلکه آثار تورمی قابل توجهی نیز به همراه دارد.

این اقتصاددان ادامه داد: تجربه سال‌های گذشته نشان می‌دهد هر زمان که بانک مرکزی در تأمین کسری بودجه یا پرداخت‌های حمایتی دولت نقش مستقیم ایفا کرده، نتیجه آن افزایش فشارهای تورمی بوده است. در چنین شرایطی، حتی سیاست‌های جبرانی و حمایتی نیز کارایی خود را از دست می‌دهند؛ زیرا افزایش تورم، آثار مثبت یارانه‌های پرداختی را خنثی کرده و در نهایت رفاه خانوارها را کاهش می‌دهد.

سعدوندی درباره پیامدهای پولی تأمین مالی کالابرگ از محل منابع بانک مرکزی گفت: رابطه میان این دو کاملاً مستقیم و روشن است. اگر دولت بخواهد هزینه اجرای طرح کالابرگ را از محل پول پرقدرت یا پایه پولی بانک مرکزی تأمین کند، به همان میزان پایه پولی افزایش می‌یابد و در ادامه، از طریق ضریب فزاینده پولی، نقدینگی نیز رشد خواهد کرد. در نتیجه، این شیوه تأمین مالی یکی از تورم‌زاترین روش‌های ممکن است.

تازه‌های اقتصاد
سه‌شنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۵ شماره ۴۶

کالبدشکافی تلاطمات اخیر بازار خودرو

حباب خودرو در حال تخلیه است؟



بررسی‌ها نشان می‌دهد افزایش اخیر قیمت خودرو، بیش از آنکه ناشی از واقعیت‌های تولید باشد، تحت تاثیر انتظارات تورمی شکل گرفته است.

بازار خودرو در هفته‌های گذشته بار دیگر وارد فاز تازه‌ای از التهاب قیمتی شد؛ التهابی که اگرچه همزمان با افزایش نگرانی‌ها درباره رشد هزینه تولید، نرخ ارز و تامین مواد اولیه شدت گرفت، اما بررسی روند قیمت‌ها نشان می‌دهد بخش مهمی از افزایش نرخ‌ها در بازار آزاد، بیش از آنکه ناشی از واقعیت‌های تولید باشد، تحت تاثیر انتظارات تورمی، فضای روانی بازار و نااطمینانی اقتصادی شکل گرفته است. در چنین شرایطی، تغییر مدل فروش خودروسازان و بازگشت «طرح مشارکت در تولید» نیز می‌تواند خود به عاملی موثر بر انتظارات تورمی در بازار تبدیل شود.

طی ماه‌های اخیر، بازار خودرو بار دیگر شاهد افزایش قابل‌توجه قیمت‌ها بوده است؛ اما بررسی روند قیمت کارخانه و بازار خودروهای پرتقاضا نشان می‌دهد سرعت رشد قیمت‌ها در بازار آزاد فاصله معناداری با افزایش قیمت کارخانه‌ای داشته است.براساس این داد ه‌ها، در حالی که قیمت کارخانه‌ای بسیاری از خودروها طی سه ماه اخیر عمدتاً بین ۴ تا ۱۲ درصد افزایش یافته، رشد قیمت بازار در برخی خودروها به بیش از ۴۰ تا حتی ۷۰ درصد رسیده است. این شکاف قیمتی نشان می‌دهد جهش قیمت خودرو را نمی‌توان صرفا با افزایش هزینه تولید توضیح داد.

وام مسکن به چه کسانی رسید؟

کل تسهیلات پرداختی شبکه بانکی ۵۷۰ همت



خانواده‌ها
۲۲۴.۸ همت
۴۴.۳٪ از کل تسهیلات

کسب‌وکارها
۲۸۲.۳ همت
۵۵.۷٪ از کل تسهیلات

۴ بانک پیشتاز پرداخت تسهیلات مسکن

- بانک مسکن: ۱۲۲.۳ همت — سهم از کل: ۲۴.۱٪
- بانک شهر: ۲۷.۹ همت — سهم از کل: ۵.۵٪
- بانک پاسارگاد: ۲۶.۹ همت — سهم از کل: ۵.۳٪
- بانک ملی: ۹۴.۱ همت — سهم از کل: ۱۸.۶٪

تازه‌های اقتصاد
سه‌شنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۵ شماره ۴۶



زلزله در بورس توکیو!

پایان سلطنت تویوتا و ظهور پادشاه جدید فناوری

در یک جابه‌جایی تاریخی که نشان‌دهنده تغییر جهت اقتصاد جهانی از صنایع سنتی به سمت هوش مصنوعی است، غول سرمایه‌گذاری سافت‌بانک (SoftBank Group) موفق شد با پشت سرگذاشتن تویوتا، عنوان ارزشمندترین شرکت ژاپن را از آن خود کند. برای دهه‌ها، نام «تویوتا» مترادف با قدرت صنعتی و نماد بلامنازع اقتصاد ژاپن بود. اما در چرخشی که تحلیل‌گران آن را «تغییر پارادایم قرن» می‌نامند، گروه سافت‌بانک (SoftBank Group) به رهبری ماسایوشی سان، توانست با تکیه بر زیرساخت‌های هوش مصنوعی، ارزش بازار خود را به سطحی برساند که غول خودروسازی جهان را پشت سر بگذارد. این اتفاق تنها یک جابه‌جایی در جدول بورس نیست؛ بلکه بیانیه‌ای است درباره اینکه قدرت اقتصادی جهان از «فولاد و موتور» به سمت «تراشه و داده» کوچ کرده است.

از شوک هرمز تا کوچ سرمایه

افول بورس‌های خلیج فارس در میانه جنگ

وقایع دراماتیک فوریه ۲۰۲۶ در تنگه هرمز، فراتر از یک تنش نظامی، زلزله‌ای در ستون‌های اقتصادی خلیج فارس پدید آورد. این بحران با بازتعریف ریسک سیستماتیک، بازارهای مالی منطقه را میان سقوط آزاد شاخص‌ها و مداخله استراتژیک صندوق‌های حاکمیتی معلق کرد. تحلیل حاضر به بررسی گذار بورس‌ها از شوکِ باروت به پناهگاه‌های امن و فرصت‌های بازسازی می‌پردازد.

از نخستین ساعات آغاز درگیری‌های نظامی در ۲۸ فوریه ۲۰۲۶، بازارهای مالی خلیج فارس از وضعیت ثبات خارج شده و وارد فاز «فروش هیجانی» (Panic Selling) شدند.

به گزارش پایگاه اقتصادی أرقام، شاخص‌های اصلی در ریاض و ابوظبی تنها در چهل و هشت ساعت نخست، شاهد سقوطی بودند که یادآور روزهای سیاه بحران مالی ۲۰۰۸ بود. در تحلیل‌های روزنامه‌ی الاقتصادیة چاپ عربستان، این پدیده نه یک نوسان گذرا، بلکه یک «تغییر ساختاری در ادراک ریسک» توصیف شده است؛ جایی که تنگه هرمز از یک آبراه جغرافیایی به یک «متغیر حیاتی» در ترازنامه‌ی شرکت‌های بزرگ تبدیل شد.

بورس عربستان سعودی به عنوان قطب‌نمای مالی منطقه، بیشترین آسیب را از ابهام در سرنوشت هرمز دیده است. تحلیل‌گران مرکز الشرق للدراسات معتقدند جنگ اخیر، پروژه‌های بلندپروازانه «چشم‌انداز ۲۰۳۰» را با چالش «اعتبار امنیت» روبه‌رو کرده است.



ویدیو





